

for nogle Tusinde Kr., og at han har dækket dette Bedrageri med ligefrem falske Beviser, som ere stukne ind i Bunken mellem alle de øvrige Gældsbreve og indførte i alle Kassens Protokoller, hvor de skulle indføres, og saadanne Bedragerier kunne, saaledes som mange Sparekasser arbejde, med største Lethed begaas og udføres. Sæt nu, at der kommer saadan et Par rigtig kritiske og regnskabskyndige Revisorer hen til Formanden og skulle til at gennemgaa Regnskabet. Formanden forelægger dem saa Bøgerne og hele Bunken af disse Gældsbreve, baade de ægte og de falske imellem hinanden. Mon der nu er nogen, som virkelig for Alvor tror, at saadan et Par vildt fremmede Mennesker, som ikke kende et eneste Menneske der paa Egnen, og som ikke kende en eneste Mands Navn eller Navnetræk, skulde kunne hitte disse falske Beviser, som ere undgaaede de lokale Revisorer's Opmærksomhed. Jeg paastaar nej; det vil være et rent Slumpetræk, om de hitte disse falske Beviser. Eller lad os tænke os, at Formanden begaar disse Bedragerier paa Sparernes Konti. Der kommer en Dag en Mand til ham og siger: Hør, jeg har her 1,000 Kr., vil du sætte dem i Sparekassen for mig? Jo, med største Fornøjelse, svarer Formanden. Det bliver skrevet ind i Mandens Sparekassebog, og Formanden sætter sit Navn under, og Manden er godtroende nok til at lade sig nøje med det, og han gaar med sin Bog. Saa kan Formanden skrive Pengene ind i Protokollen, og saa er den Sag i Orden. Men han kan ogsaa putte Pengene i sin egen Lomme og saa lade være med at skrive dem ind i Bøgerne. Eller en anden kan komme og sige: Hør, er der nogen Penge i Kassen, jeg mangler 500 Kr., jeg har her min Sparekassebog, kan jeg ikke faa 500 Kr. paa den? Jo, det kan du godt, her har du de 500 Kr. De blive afskrevne paa Kontrabogen, og Manden, som faar Pengene, sætter sit Navn under. Saa kan Formanden jo skrive de 500 Kr. ind i Protokollen, og saa er den Sag i Orden. Men han kan ogsaa skrive 1,000 Kr. i Protokollen, og det var paa den Maade, at Formanden oppe i Bjerre-Hatting Herreders Sparekasse udførte sine storslaaede Bedragerier. Naar nu Revisionen kommer, er det aldeles umuligt for en hvilken som helst Revision at finde disse Bedragerier, af den simple Grund at de jo slet ikke have Kontrabøgerne til Revision. Der har i Dagbladet „København“ været optaget nogle særdeles velskrevne Artikler om dette

Spørgsmaal, og der var bl. a. ogsaa en, som foreslog at indkalde alle Kontrabøgerne til Revision. Ja, i Teorien ser det meget let ud, og dermed var jo denne Side af Spørgsmaalet løst; saa kunde det, ganske vist med megen Besvær, kontrolleres. Men i Praksis gaar det nu ikke saa let. For det første er det nu et Spørgsmaal, om det ligefrem kan paabydes, at alle Indskydere i en Sparekasse skulle aflevere deres Kontrabøger, som jo er det eneste Bevis for, at de overhovedet have indsat noget i Sparekassen, til en hvilken som helst Sparekasseformand, saa at denne kan have dem at skalte og valte med i længere Tid. Men helt bortset derfra, vil det, naar det skal udføres i Praksis, være baade meget besværligt og meget bekosteligt, thi skal det lykkes at faa alle Sparekassebøger ind, skal der skrives til hver enkelt, og det medfører baade Udgifter til Frimærker, Breve og Konvolutter, og Bøgerne skulle jo sendes baade frem og tilbage, og det kunde let hænde, især hvor det er Tilfældet, som f. Eks. i den Sparekasse, som jeg i nogle og tyve Aar har haft den Ære at være Formand for, at de $\frac{2}{3}$ af Indskydernes Bøger lyde paa under 50 Kr., at Bekostningerne bleve saa store, at de kunde sluge hele Sparekassens Overskud. Men selv om vi vilde se bort fra Bekostningen og Besværet for at faa denne fulde Sikkerhed, er det meget vanskeligt at faa alle Sparekassebøgerne samlede sammen paa en eneste Dag. Det har man set ved Andelsslaggerierne, hvor det har været næsten umuligt at faa alle Kontrabøgerne samlede paa en Dag. Men hvis der blot mangler nogle faa eller en eneste Kontrabog er hele Sikkerheden i Systemet brudt, thi man kan være ganske sikker paa, at den, der mangler, netop er den, det er galt med. Og en saadan Sparekasseformand maatte være mere dum, end den Slags Folk almindeligvis ere, hvis han ikke skaffer den Bog til Side, ved Hjælp af hvilken Bedrageriet kan oplyses. Nej, jeg tror ikke, man kommer nogen Vej paa den Maade, vil man virkelig dette Onde til Livs, maa man se at finde, hvor dets Aarsag er, og naar man da fjerner denne, vil Virkningen ifølge en Naturlov høre op af sig selv.

Jeg tror nu, at jeg kan paavise, hvad Aarsagen er, og at kunne paavise et sikkert Middel til at fjerne den. Jeg tænker nu særlig paa de smaa Sognesparekasser, som jeg har mest praktisk Kendskab til, og det er jo vistnok dem, som Kritikken særlig har været rettet imod. I en Sogne-